

Povezovanje šol v črnemorskem povodju

1. 6. 2021

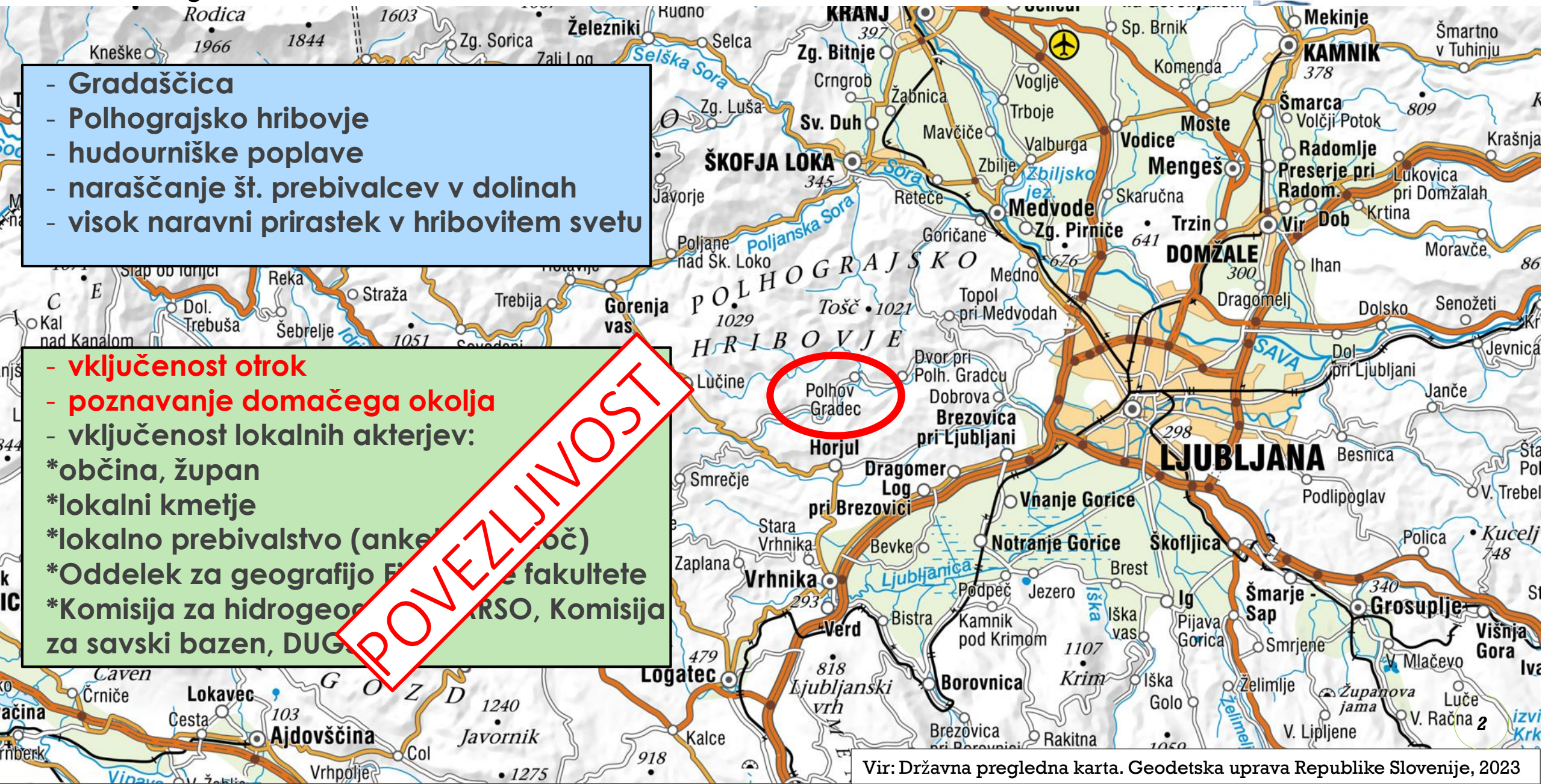
Barbara Trnovec

Porečje Gradaščice

- Gradaščica
- Polhograjsko hribovje
- hudourniške poplave
- naraščanje št. prebivalcev v dolinah
- visok naravni prirastek v hribovitem svetu

- vključenost otrok
- poznavanje domačega okolja
- vključenost lokalnih akterjev:
 - *občina, župan
 - *lokalni kmetje
 - *lokalno prebivalstvo (anketa, intervju)
 - *Oddelek za geografijo Filozofske fakultete
 - *Komisija za hidrogeografijo RS, Komisija za savski bazen, DUG

POVEZLJIVOST

Deli s prijatelji

NOVICE

OCENI OBJAVO

Nova oznaka visokih voda v Polhovem Gradcu opominja na poplave leta 2014

V Polhovem Gradcu je na dan Save, 1. junija 2021, potekala postavitve oznake visokih

OBJAVLJENO, 3 LETA NAZAJ

GLADINA

Projekt sodelovanja (oktober 2023 – april 2024): Raziskovanje značilnosti porečja Gradaščice/Šujice oz. Horjulke/Malega grabna/Mestne Gradaščice

OŠ Polhov Gradec – OŠ Dobrova – OŠ Vrhovci – OŠ Vič - OŠ Livada – OŠ Kolezija

a) Učenci doma, pri starih starših, sosedih ... poiščejo arhivske posnetke struge Gradaščice skozi čas in jih primerjajo med sabo. Na ta način ugotavljajo spremembe v porečju, strugi, posege v vodni in obvodni prostor reke.

Izdelek: Poseganje v porečje in rečno strugo skozi čas; npr. slikovno gradivo s kratkimi opisi, besedilni opisi iz različnih virov, ki jih bodo učenci pridobili.

b) Pretoki, padavine, poplavni dogodki

- Učenci poiščejo/narišejo klimogram za naselje, kjer se nahaja šola.
- Učenci poiščejo podatke o pretokih reke za datume, ko so bile večje poplave:

1. 11. 1990; 19. 9. 2010; 22.10. 2014; 4. 8. 2023

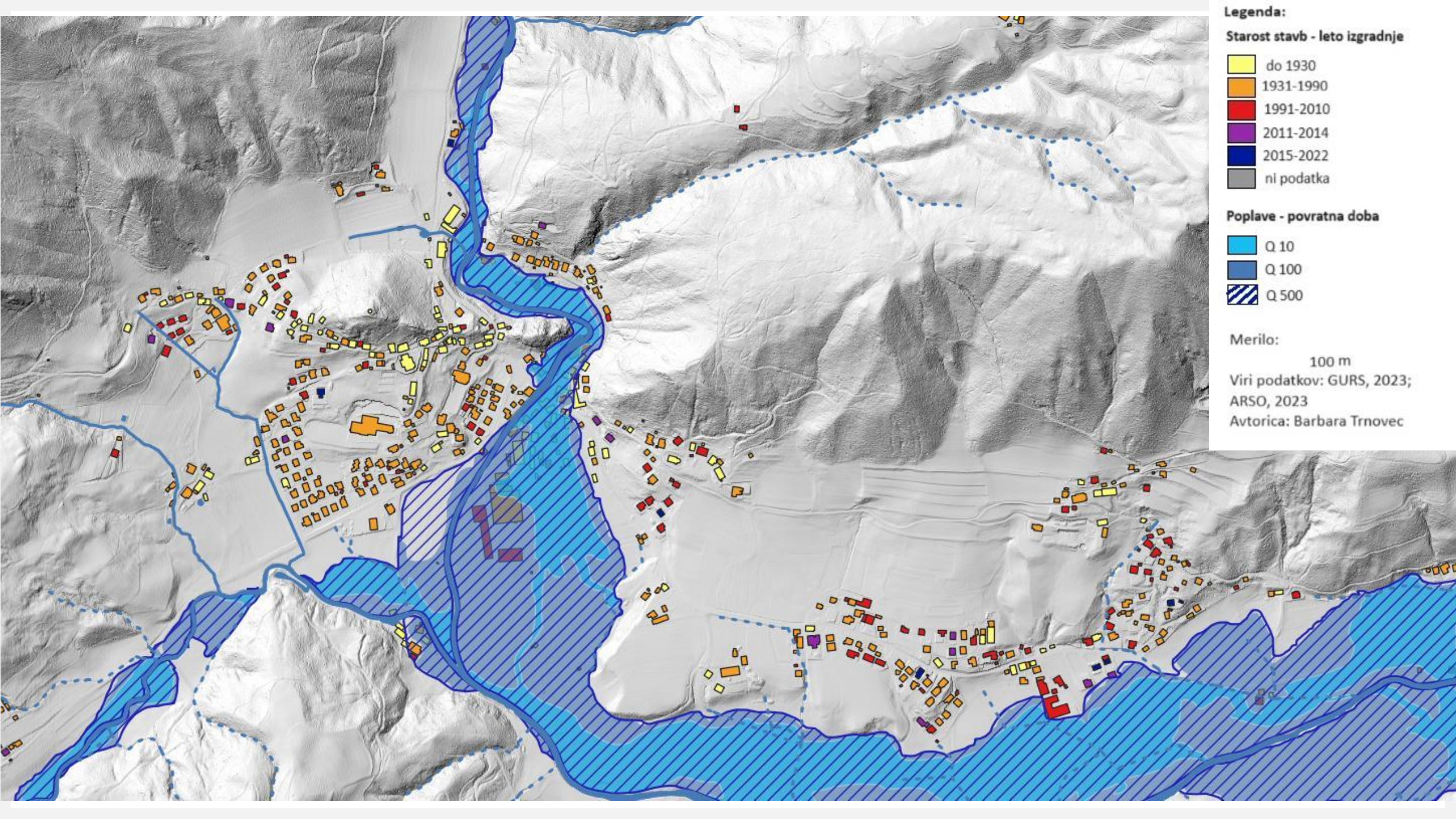
Izdelki:

1. klimogram naselja, kjer leži šola (1971–2000)
2. grafikon povprečnih mesečnih pretokov 1971-2000 na izbrani merilni postaji
3. grafikon pretokov na poplavni dogodek na izbrani merilni postaji
4. grafikon 10-dnevni pretokov na poplavne dogodke 2010, 2014 in 2023

c) Priprava karte katastra stavb po letnici izgradnje in poplavne karte. To bo podlaga za delo na terenu. Učenci bi stavbe opazovali in ugotavljali poplavno ogroženost...

Izdelek: Že pripravljene karte, fotografije in zapisi ugotovitev s terena.

Legenda:

Starost stavb - leto izgradnje

- do 1930
- 1931-1990
- 1991-2010
- 2011-2014
- 2015-2022
- ni podatka

Poplave - povratna doba

- Q 10
- Q 100
- Q 500

Merilo: 100 m

Viri podatkov: GURS, 2023;
ARSO, 2023

Avtorica: Barbara Trnovec

č) Poplave 2023: učenci OPB OŠ PG in OPB OŠ Kolezija si izmenjajo nekaj pisem o doživljanju poplav.

Izdelek: pisma (napisana lastnoročno) v katerih učenci s pomočjo usmerjanja učiteljev na obeh straneh, razvijajo zanimanje za dogajanje in empatijo do ljudi ob naravnih nesrečah.

LJUDSKO IZROČILO o vodi, poplavah

- **gospodarska izraba** moči vode - omogočala preživljanje, kjer je bilo pri hiši malo zemlje.
- »Otroci smo vodo skalili in so **ribe** priplavale na vrh, in smo jih pobirali.«
- v obdobjih **suš** - pomembna vloga stalnih izvirov (kolone z vozovi, na katerih so bili sodi)
- **kraški značaj** območja – v tleh so izginjale živali, pridelki...
- »Kadar je bila huda ura so rekli, da se pred nevihto **čarovnice** zbirajo za Grmado.«
- Če so bili otroci na Prapročah nagajivi, so jim starši rekli, da bodo šli v Beračev graben in je bil takoj mir, saj je bil graben **velik strah za otroke**.
- »Ko se je ob poletnih nevihtah bližala huda ura, je mama vzela šibo iz cvetnonedeljske butare in jo položila v obliki križa na prag kapelice, doma pa dala delce butare na ogenj.«
- Strojarski križ v Prosci – furmani so tu vozili usnje v Trst, **pot** pa je bila zaradi obilice vode, mnogokrat povsem razdrta in težavna.

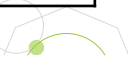

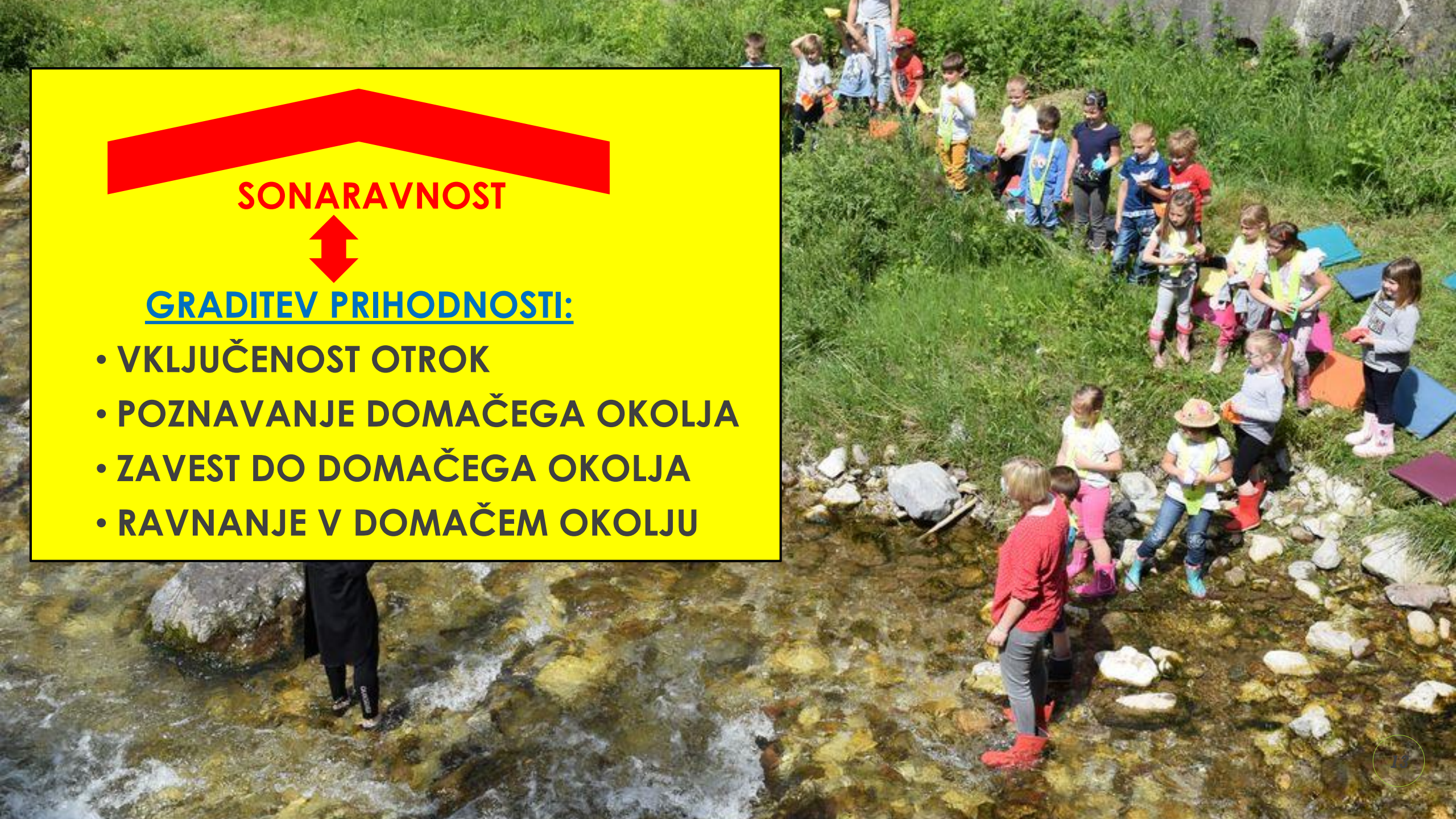
Bokal, M., 2010,
Kavčič, J., Kavčič, J., 2000

Znanja in izkušnje starejših generacij so nam lahko tudi kot pripovedi pomembno svarilo in dragocen napotek pri načrtovanju nadaljnjih posegov v vodni in obvodni prostor.

Količina zavržene hrane na osnovnih šolah.

	OŠ Polhov Gradec	OŠ Horjul	OŠ Dobrova	OŠ Vrhovci	OŠ Livada *razdelilna kuhinja
Št. učencev (+ otrok VVE)	600	494	610	795	321
Masa zavržene hrane (kg)	13.227	8.994	6.741	24. 140	1.649
Masa zavržene hrane/učenca (kg)	22	18,2	11	30,4	5,1
Stroški odvoza zavržene hrane (€)	2.833,32	1.921	1.369,42	3.701,36	522,64
Stroški odvoza zavržene hrane (€)/kg	0,21	0,21	0,20	0,15	0,31

SONARAVNOST

GRADITEV PRIHODNOSTI:

- **VKLJUČENOST OTROK**
- **POZNAVANJE DOMAČEGA OKOLJA**
- **ZAVEST DO DOMAČEGA OKOLJA**
- **RAVNANJE V DOMAČEM OKOLJU**

SAVA
YOUTH

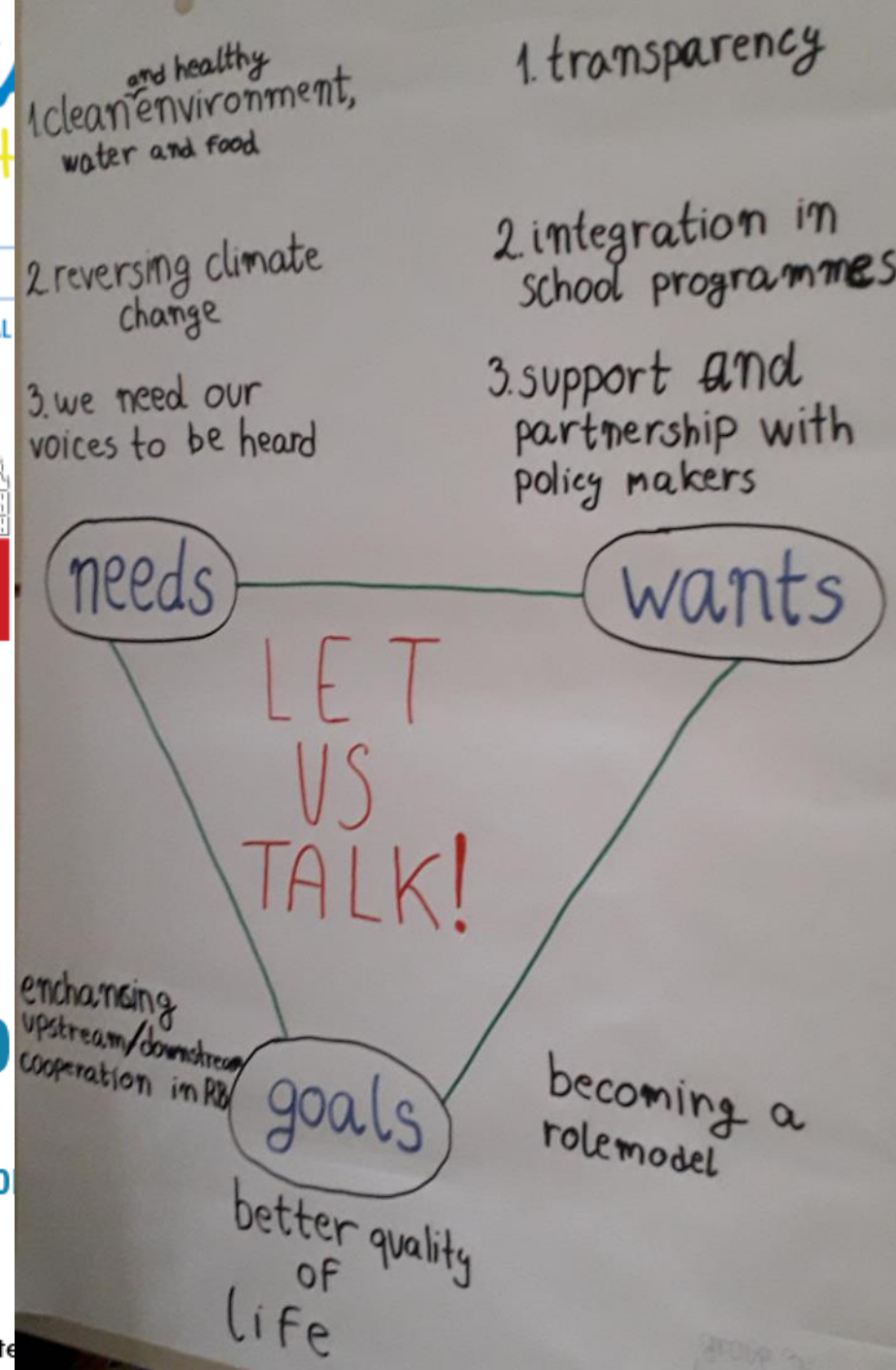
Global Water
Partnership
Central and Eastern Europe
GWP Slovenia

11th Sava Yo

Let's wo

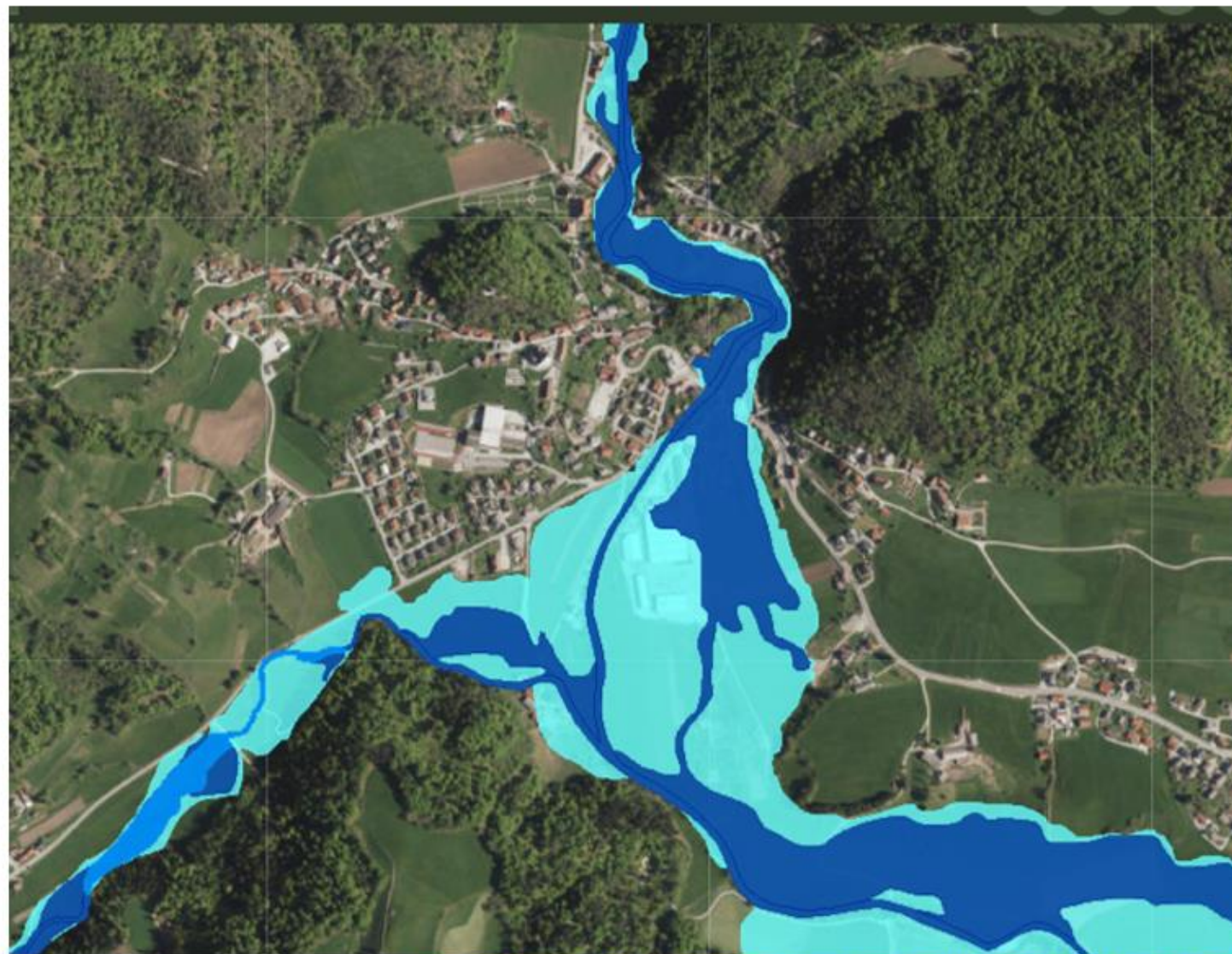
Sept

Iz spodnje fotografije, ki je bila posneta 4. 8. 2023 ob 7.30, razberi, kako visoko je segala voda ob 5.00, ko je bil vodostaj najvišji. Eden od sošolcev naj se postavi na mesto, do koder je segala voda.

3. Oglejte si opozorilno karto poplav Polhovega Gradca. Določite svojo opazovalno točko. (x)

Vir: Atlas okolja, 25.10.2023 (https://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso&AspxAutoDetectCookieSupport=1)

Na opazovalnem mestu poiščite načine prilagoditve človeka na poplavno ogroženost in jih zapiši.

4. **Delo vode. Zakaj se voda pretaka oz. zakaj lahko opravlja delo, ti je sedaj že jasno.**

Naredi poskus:

- Izkopli luknjo v dno struge in opazuj, kako jo reka zasipava. Skiciraj (v treh slikah), kako se luknja polni.